

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁLLTM09

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Jogi és közigazgatási ismeretek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to Law and Public Administration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1.2 kredit

4.2.a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Szalai András, PhD. egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgató megismeri a joggal és a jogrendszerrel, a jogállamisággal kapcsolatos fogalmakat, összefüggéseket, amelyek megalapozzák a közigazgatás elhelyezését az állami szervek rendszerében, és mint jogalkotót a jogforrási hierarchiában. A legfontosabb érintett témakörök következők: norma és jog; jogalkotás és jogforrási hierarchia; az alkotmányos állam eszméje; a közigazgatással foglalkozó tudományok; a közigazgatás kapcsolata a gazdasággal és a politikával; a közigazgatási szervek és szervezetrendszerek; a közigazgatás személyzeti rendszerei; a közigazgatás ellenőrzése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students become familiar with the concepts of law and the legal system, the rule of law, and the relationships that underpin the placement of public administration in the system of state organs and as a legislator in the hierarchy of sources of law. The most important topics involved are: norm and law; legislation and hierarchy of sources; the idea of a constitutional state; public administration sciences; the relationship between public administration and the economy and politics; administrative bodies and organizational systems; personnel systems in public administration; administrative control.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri azokat a fontosabb előírásokat a szabályozásokból, amelyek a

mindennapi munkáját befolyásolják. Megismeri a közigazgatás-tudomány tárgyát, a közigazgatás-tudomány egyes irányzatait. Ismeri a közigazgatás alapintézményeit, tisztában van a közigazgatás funkcióival, felépítésével és működésével. Átlátja a jogrendszert, és annak tagozódását, elsajátítja a jogállamiság alapelveit.

Képességei: Képes értelmezni a jogszabályokból eredő követelményeket. A kompetenciák birtokában a hallgató képes elhelyezni a közigazgatást az állami szervezrendszerben és a jogrendszerben, emellett használja a megfelelő szakterminológiát. Képes a jogszabályok értelmezésére, a legfontosabb jogelvek alkalmazására.

Attitűdje: Nyitott az alapozó ismeretek gyarapítása és a jogi összefüggések iránt. Elkötelezett a közigazgatási és jogállami alapelvek iránt.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan képes felismerni és megfeltetni a közigazgatás jogállami elemeit, képes megítélni a működés jogszerűségét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Specifications of regulations that have an immediate impact on his/her daily work. He gets acquainted with the subject of public administration science and certain tendencies of public administration science. He / she knows the basic institutions of public administration, knows the functions, structure and operation of public administration; and understands the legal system and its structure and learns the principles of the rule of law.

Capabilities: Interpreting legal requirements. The student is able to place public administration in the state organizational and legal system, and to use appropriate terminology. It is able to interpret laws and apply the most important principles of law.

Attitude: They will open to basic knowledge and legal correlations. Committed to the principles of rule of law and for public administration.

Autonomy and responsibility: He is able to recognize and expose the legal elements of public administration independently, and able to judge the legality of the operation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika.

- 12.1.** Alkotmánytani alapfogalmak: állam, alkotmány, állam-és kormányforma, államszerkezet.
- 12.2.** A parlament hazai és nemzetközi kitekintésben.
- 12.3.** Az államfő hazai és nemzetközi kitekintésben.
- 12.4.** A bíróság és az ügyészség szerepe az igazságszolgáltatásban. Az alkotmánybíróság.
- 12.5.** A közigazgatás fogalma, helye az államszervezetben. Funkciói, feladatai.
- 12.6.** A jogállami közigazgatás. A közigazgatás kapcsolata a politikával és a gazdasággal.
- 12.7.** A központi kormányzati igazgatás szervei. A kormány fogalma, működése hazai és nemzetközi kitekintésben.
- 12.8.** A sajátos jogállású központi közigazgatási szervek. A Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság szerepe, működése, feladatai.
- 12.9.** A helyi-területi közigazgatás.
- 12.10.** A jog, jogrendszer, jogforrás fogalma. A jogforrások csoportjai.
- 12.11.** A jogszabályok érvényessége és hatályossága. A jogalkotás és jogszabályszerkesztés alapvető követelményei.
- 12.12.** A jogérvényesítés és jogalkalmazás.
- 12.13.** A felelősség a közigazgatásban.
- 12.14.** A közigazgatás személyi állománya.
- 12.15.** A külföldi közigazgatási rendszerek.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 70%-án részt venni. A rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. A távollétet a hiányzást követő első foglalkozáson kell igazolnia. A hiányzás esetén a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja a gyakorlatok látogatása, az előírt olvasmányok ismerete, aktív órai részvétel. A félév során két beadandó munka (videóprezentáció és opponencia) elkészítése.

Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli a beadott anyagot 1-5-ig terjedő skálán: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, tájékozottság, reflektivitás szintje.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése –zárthelyi dolgozat a szorgalmi időszakban. A zárthelyi dolgozat tartalmát az előadáson elhangzottak és felsorolt kötelező irodalmak anyagai képezik.

A zárthelyi dolgozat értékelése szummatív: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

Szalai András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.

Temesi István (szerk.): Közigazgatási jog. Dialóg Campus. Budapest, 2018.

Szalai András: A közigazgatási jog alapjai. Dialóg Campus. Budapest, 2018.

Szalai András: Az állam szervezete. In: Bába Iván (szerk.): Közzszolgálati protokoll 1. I. Könyv Alapvetés. Nemzeti Közzszolgálati Egyetem. Budapest, 2021. 9-52. pp.

17.2. Ajánlott irodalom:

Sebők Miklós – Gajduschek György – Molnár Csaba (szerk.): A magyar jogalkotás minősége. Gondolat Kiadó – Társadalomtudományi Kutatóközpont – MTA Kiválósági Kutatóhely Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Budapest, 2020

Budapest, 2026. szeptember 04.

Dr. Szalai András
Tantárgyfelelős egyetemi docens